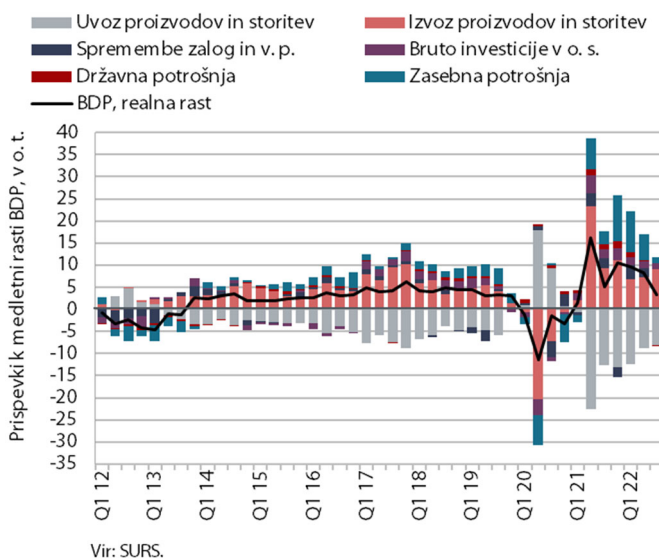

GRAFI TEDNA

od 14. do 18. novembra 2022

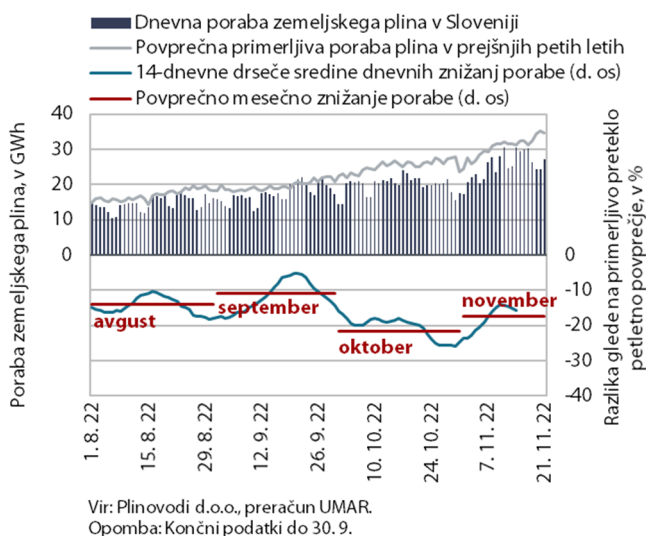
V tretjem četrtnem se je BDP glede na drugo zmanjšal (za 1,4 %), medletna rast (3,4 % po nedesezoniranih podatkih) pa je bila nižja kot v prvi polovici leta. Po primanjkljaju v prvi polovici leta je bil tekoči račun plačilne bilance v tretjem četrtnem ponovno v presežku. Pogoji menjave so se poslabšali že sedmo četrtnem zapored. Negotovost, povezana z razpoložljivostjo in cenami energentov, ostaja velika. Ob tem je bilo v Sloveniji (in EU) v zadnjih mesecih zaznано opazno znižanje porabe zemeljskega plina; k temu so, poleg ugodnih vremenskih razmer, prispevali tudi ukrepi za znižanje porabe plina ter prilagoditve industrije. Tudi poraba elektrike na distribucijskem omrežju je bila oktobra medletno nižja v vseh odjemnih skupinah. Po podatkih o davčnem potrjevanju računov je bila prodaja v prvi polovici novembra medletno nominalno višja za 6 %, rast pa se je v zadnjih tednih upočasnila. Ob rekordno visoki zaposlenosti se je rast števila delovno aktivnih septembra nekoliko umirila, visoka je ostala predvsem v gradbeništvu, ki izstopa po deležu tujih delavcev in velikem pomanjkanju delovne sile.

Bruto domači proizvod, 3. četrtnem 2022

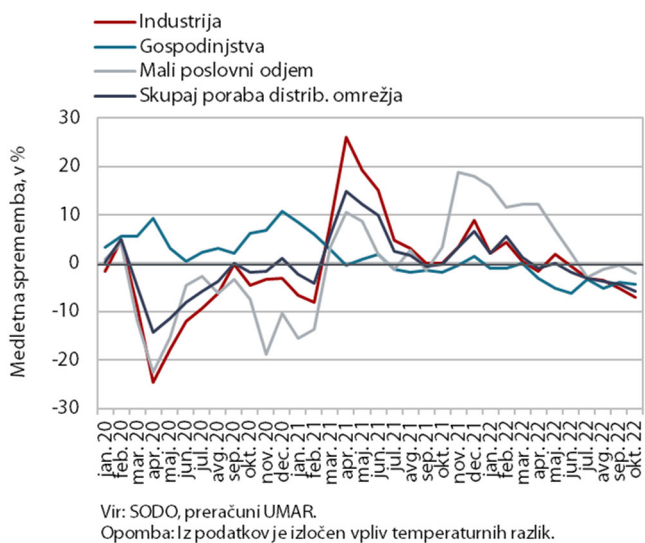
BDP se je v tretjem letošnjem četrtnem glede na drugo zmanjšal za 1,4 %, medletna rast (3,4 %) pa je bila nižja kot v prvi polovici leta in v okvirih pričakovanj Jesenske napovedi. Medletna rast potrošnje gospodinjstev se je ob upadanju zaupanja potrošnikov in realnem znižanju dohodkov v poletnih mesecih umirila na 2,6 %. Rast je izhajala iz potrošnje v trgovini z neživili in storitev. Investicijska dejavnost je v tretjem četrtnem ostala močna, zlasti se je krepila aktivnost v gradbeništvu. Poslabševanje izvoznih pričakovanj se še ni opazneje odrazilo na rasti izvoza blaga, kjer se je tudi v tretjem četrtnem nadaljevala tekoča rast, so pa že od pomladi v tem segmentu ob veliki negotovosti v mednarodnem okolju prisotna večja mesečna nihanja. Z nekoliko upočasnjeno dinamiko se je nadaljevala tudi rast menjave storitev. Skupna rast izvoza je presegla rast uvoza, kar je prispevalo k pozitivnemu prispevku salda menjave s tujino. Državna potrošnja se je po obdobju okrepljene rasti medletno znižala, ob zniževanju izdatkov za obvladovanje epidemije in nižji porabi državnega proračuna za nekatere vrste blaga in storitev. Prispevek spremembe zalog je bil, po visokih pozitivnih vrednostih v prvi polovici leta, v tretjem četrtnem na medletni ravni nevtralen.

Poraba zemeljskega plina, avgust–november 2022

Poraba zemeljskega plina je bila avgusta in septembra za 14 % in 11 % nižja od primerljive povprečne porabe v prejšnjih petih letih¹, na še večje znižanje oktobra (22 %) in novembra pa je vplivala letošnja topla jesen. Znižanje porabe plina v povprečju držav EU je bilo po podatkih Eurostata avgusta enako, septembra pa nekoliko večje kot v Sloveniji (13-odstotno). Na znižanje vplivajo različni ukrepi držav EU za varčno rabo ter prilagoditev dela industrije na podražitve plina z njegovo manjšo porabo. Tudi toplejše vreme je v zadnjih dveh mesecih prispevalo k nižji porabi glede na prejšnja leta in pripomoglo k veliki napolnjenosti evropskih skladišč plina v tem času². Poraba plina v Sloveniji je bila po predhodnih podatkih od 1. avgusta do 21. novembra 2022 (vključno z napovedano porabo za zadnje dni) glede na primerljivo povprečje prejšnjih petih let nižja za več kot 16 %.

Poraba elektrike po odjemnih skupinah, oktober 2022

Oktobra je bila poraba elektrike na distribucijskem omrežju medletno nižja v vseh odjemnih skupinah. Najbolj se je znižala industrijska poraba (za 7,1%), po naši oceni predvsem zaradi nižje porabe nekaterih energetsko intenzivnih podjetij, ki so ob visokih cenah elektrike zmanjšala obseg proizvodnje, lahko pa tudi preoblikovala proizvodne procese in uvedla sodobnejše tehnologije, s čimer so postala energetsko učinkovitejša. Zaradi varčnejše rabe energije sta bili oktobra medletno nižji tudi gospodinjstva (za 4,3 %) in poraba malih poslovnih odjemalcev³ (za 2,2 %).

¹ Skladno z Uredbo Sveta (EU) 2022/1369 z dne 5. avgusta 2022 o usklajenih ukrepih za zmanjšanje povpraševanja po plinu naj bi od 1. avgusta 2022 do 31. marca 2023 vse države EU znižale porabo plina glede na povprečno porabo v enakem obdobju prejšnjih petih let za 15 %.

² Po informacijah družbe Plinovodi je 12. novembra 2022 napolnjenost skladišč plina v EU preseгла 95,5 %.

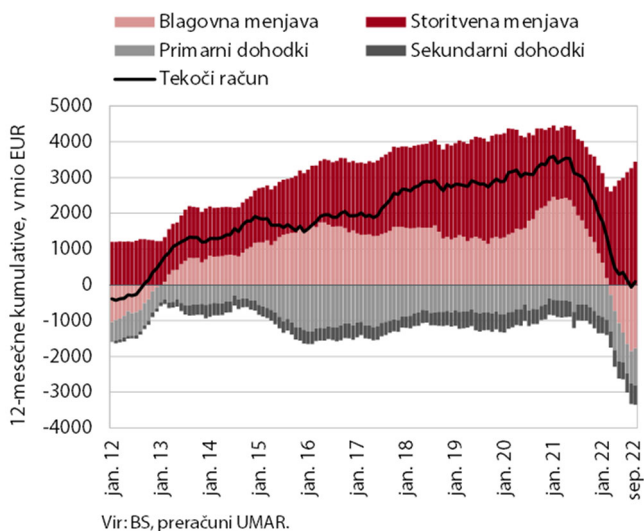
³ V tej odjemni skupini so najbolj pogosta merilna mesta trgovine in storitvene dejavnosti, sem spadajo tudi skladišča, kmetijska dejavnost, ipd., lahko pa gre tudi za večja proizvodna podjetja, ki na nekaterih merilnih mestih ne potrebujejo velike priključne moči.

Vrednost davčno potrjenih računov, nominalno, od 30. oktobra do 12. novembra 2022

Nominalna vrednost davčno potrjenih računov je bila med 30. oktobrom in 12. novembrom 2022 ob visoki rasti cen in enem delovnem dnevu manj medletno višja za 6 %, glede na enako obdobje 2019 pa za 12 %. Medletna rast, ki se je od sredine septembra krepila predvsem zaradi nižje lanske osnove⁴, se je v zadnjih dveh tednih več kot prepolovila. To je bila predvsem posledica razporeditve praznikov in enega letošnjega delovnega dne manj, kar se je posebej odrazilo v nižji nominalni rasti prodaje v trgovini, kjer je bilo sicer izdanih za nekaj več kot tri četrtine skupne vrednosti davčno potrjenih računov. Močnejše pa se je okrepila nominalna rast prodaje v gostinstvu (na 23 %), kar je bila posledica za več kot desetino medletno večje prodaje v nastanitvenih obratih ter za 29 % večje medletne prodaje pri strežbi jedi in pijač tudi zaradi strožjih epidemičnih omejitev v enakem obdobju lani (pogoj PCT).

Tekoči račun plačilne bilance, september 2022

Po primanjkljaju v prvi polovici leta je bil tekoči račun plačilne bilance v tretjem četrtletju ponovno v presežku; pogoji menjave pa so se poslabšali že sedmo četrtletje zapored. Presežek je znašal 304,7 mio EUR in je bil v primerjavi z enakim četrtletjem lani precej nižji (559,5 mio EUR). K temu je največ prispevala blagovna menjava, saj je bila ob poslabšanih pogojih menjave realna rast uvoza blaga hitrejša od izvoza. Pogoji menjave so se v tretjem četrtletju medletno poslabšali za 1,9 %, kar je manj kot v predhodnih četrtletjih, in so k spremembi nominalnega blagovnega salda (za 443 mio EUR) prispevali približno petino. Storitveni presežek pa je bil višji kot pred letom, zlasti v menjavi potovanj in transportnih storitev. Neto odlivi primarnih in sekundarnih dohodkov so bili višji kot pred letom. Primanjkljaj primarnih dohodkov je bil v tretjem četrtletju medletno višji zaradi večjih izplačil dohodka od lastniškega kapitala neposrednih naložb in več plačanih carin v proračun EU zaradi uvoza električnih vozil za trg EU (prek Luke Koper), primanjkljaj sekundarnih dohodkov pa zaradi višjih transferjev zasebnega sektorja v tujino. V prvih devetih mesecih letos je bil tekoči račun približno v ravnovesju (primanjkljaj 4 mio EUR).

⁴ Sredi lanskega septembra se je pogoj PCT razširil na uporabnike večine storitev.

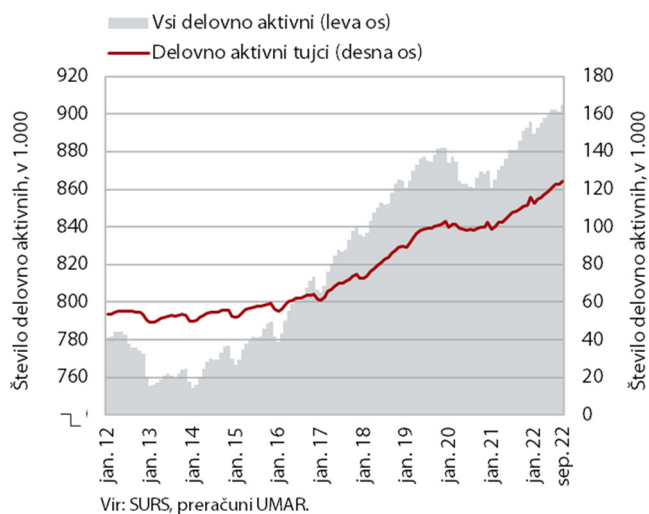
Aktivnost v gradbeništvu, september 2022

Po podatkih o vrednosti opravljenih gradbenih del je bila septembra gradbena aktivnost medletno znatno višja. Po močni okrepitvi v začetku leta je vrednost del v nadaljevanju leta ostala na visoki ravni in bila septembra za 26,1 % višja kot pred letom. V primerjavi s preteklimi leti izstopa gradnja stavb, aktivnost je bila visoka tudi v gradnji inženjerskih objektov, v specializiranih gradbenih delih (inštalacijska dela, zaključna gradbena dela) pa nižja. Implicitni deflator vrednosti opravljenih gradbenih del (ki meri cene v gradbeništvu) je septembra znašal 18 %, kar je sicer nekaj manj kot v predhodnih mesecih.

Podatki DDV kažejo na znatno nižjo aktivnost v gradbeništvu. Po teh je bila v prvih devetih mesecih aktivnost podjetij iz dejavnosti gradbeništva za 6 % višja kot lani. Razlika v rasti aktivnosti glede na podatke o vrednosti opravljenih gradbenih del je znašala 20 o. t.

Število delovno aktivnih oseb, september 2022

Ob rekordno visokem številu delovno aktivnih je bila medletna rast septembra 2,2-odstotna, kar je nekoliko manj kot prejšnje mesece. Visoka je ostala v gradbeništvu, ki je dejavnost z velikim pomanjkanjem delovne sile. K skupni rasti delovno aktivnih vedno več prispeva zaposlovanje tujih državljanov – njihov medletni prispevek je bil septembra že 76 %. Posledično narašča tudi delež tujcev med vsemi delovno aktivnimi, v zadnjem letu se je povečal za 1,4 o. t. na 13,7 %. Po deležu tujcev izstopajo gradbeništvo (47 %), promet in skladiščenje (32 %) ter druge raznovrstne poslovne dejavnosti (26 %). V povprečju prvih devetih mesecev je bilo število delovno aktivnih medletno višje za 2,7 %.

Tabela: izbrani makroekonomski kazalci za Slovenijo

	Datum objave		Enota	Referenčno obdobje					
	Zadnja	Naslednja		2021 Q2	2021 Q3	2021 Q4	2022 Q1	2022 Q2	2022 Q3
BDP, realno	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-1) ³	1,5	2,5	5,2	-0,1	0,2	-1,4
	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-4)	16,2	5,1	10,5	9,7	8,3	3,4
Zasebna potrošnja, realno	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-1) ³	4,6	10,9	1,4	1,1	-0,7	1,2
	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-4)	14,2	5,7	21,2	19,6	12,6	2,6
Potrošnja države, realno	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-1) ³	0,8	1,6	1,3	0,7	-2,8	0,0
	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-4)	6,0	5,4	8,3	4,5	0,7	-0,9
Bruto investicije, realno	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-1) ³	11,8	-0,9	-0,9	12,2	3,9	-6,8
	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-4)	35,5	24,2	1,1	23,8	15,9	6,7
Izvoz proizvodov in storitev, realno	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-1) ³	1,3	0,6	6,4	-1,1	2,6	3,6
	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-4)	32,4	12,6	13,8	8,1	8,6	11,0
Uvoz proizvodov in storitev, realno	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-1) ³	5,0	1,6	5,5	2,6	1,4	1,8
	15.11.2022	16.02.2023	% (Q/Q-4)	35,4	19,5	18,1	16,5	11,6	10,7
				2022 m 5	2022 m 6	2022 m 7	2022 m 8	2022 m 9	2022 m 10
Trgovinska bilanca ¹	14.11.2022	14.12.2022	mio EUR	-293,7	-156,7	-231,1	-246,5	97,6	:
Tekoči račun ¹	14.11.2022	14.12.2022	mio EUR	-38,9	-38,0	-75,9	-29,8	410,3	:
Izvoz blaga, realno ²	04.11.2022	05.12.2022	% (M/M-1) ⁴	1,9	4,0	-2,6	6,8	2,0	:
	04.11.2022	05.12.2022	% (M/M-12)	23,3	33,0	14,9	30,1	33,0	:
Uvoz blaga, realno ²	04.11.2022	05.12.2022	% (M/M-1) ⁴	2,5	-7,5	2,8	8,6	-7,2	:
	04.11.2022	05.12.2022	% (M/M-12)	17,9	10,4	7,6	14,9	9,1	:
				2022 m 5	2022 m 6	2022 m 7	2022 m 8	2022 m 9	2022 m 10
Inflacija (CPI)	28.10.2022	30.11.2022	% (M/M-1)	2,0	2,7	1,0	0,0	-0,9	0,8
	28.10.2022	30.11.2022	% (M/M-12)	8,1	10,4	11,0	11,0	10,0	9,9
				2022 m 5	2022 m 6	2022 m 7	2022 m 8	2022 m 9	2022 m 10
Bruto plača na zaposlenega, nominalno	24.10.2022	22.11.2022	% (M/M-1)	-2,6	-1,7	-1,3	0,3	:	:
	24.10.2022	22.11.2022	% (M/M-12)	-8,3	-6,8	-7,1	-4,8	:	:
- zasebni sektor	24.10.2022	22.11.2022	% (M/M-1)	-2,9	-1,7	-1,6	2,0	:	:
	24.10.2022	22.11.2022	% (M/M-12)	-0,5	-3,1	-4,4	-3,4	:	:
- javni sektor	24.10.2022	22.11.2022	% (M/M-1)	-2,0	-1,7	-0,5	-2,9	:	:
	24.10.2022	22.11.2022	% (M/M-12)	-19,1	-12,3	-11,1	-7,2	:	:
- od tega sektor država	24.10.2022	22.11.2022	% (M/M-1)	-3,3	-0,2	-0,1	-4,8	:	:
	24.10.2022	22.11.2022	% (M/M-12)	-24,1	-14,1	-12,9	-8,4	:	:
				2022 m 5	2022 m 6	2022 m 7	2022 m 8	2022 m 9	2022 m 10
Delovno aktivni	16.11.2022	16.12.2022	% (M/M-1) ⁴	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	:
	16.11.2022	16.12.2022	% (M/M-12)	2,7	2,4	2,4	2,3	2,2	:
Registrirane brezposelne osebe	04.11.2022	05.12.2022	% (M/M-1) ⁴	-2,1	-1,6	-1,0	-1,2	-1,2	-1,2
	04.11.2022	05.12.2022	% (M/M-12)	-25,7	-24,2	-23,1	-22,2	-21,3	-20,5
Stopnja registrirane brezposelnosti	16.11.2022	16.12.2022	%	5,7	5,5	5,6	5,5	5,3	:
				2021 Q1	2021 Q2	2021 Q3	2021 Q4	2022 Q1	2022 Q2
Zaposlenost, ADS	30.08.2022	29.11.2022	% (Q/Q-1) ⁵	-5,1	4,9	1,1	-0,9	0,5	0,2
	30.08.2022	29.11.2022	% (Q/Q-4)	-5,5	1,1	1,9	-0,3	5,6	0,8
Stopnja anketne brezposelnosti, ADS	30.08.2022	29.11.2022	%	5,6	4,3	4,5	4,5	4,3	4,2
				2022 m 5	2022 m 6	2022 m 7	2022 m 8	2022 m 9	2022 m 10
Cene industrijskih proizvodov, domači trg	21.10.2022	21.11.2022	% (M/M-1)	3,1	1,2	0,7	2,1	1,1	:
	21.10.2022	21.11.2022	% (M/M-12)	25,7	25,4	24,6	25,3	25,7	:
Proizvodnja predelovalnih dejavnosti, realno	10.11.2022	09.12.2022	% (M/M-1) ³	0,4	-0,4	0,6	1,4	-3,2	:
	10.11.2022	09.12.2022	% (M/M-12)	6,6	7,2	3,3	7,8	2,4	:
Gradbeništvo, realna vrednost opravljenih del	15.11.2022	15.12.2022	% (M/M-1) ³	5,9	3,2	-3,5	1,7	-0,5	:
	15.11.2022	15.12.2022	% (M/M-12)	30,2	29,8	29,9	31,8	26,1	:
Prihodek v trgovini, realno	28.10.2022	29.11.2022	% (M/M-1) ³	1,6	-0,9	0,5	2,9	:	:
	28.10.2022	29.11.2022	% (M/M-12)	15,0	10,5	9,8	17,0	:	:
Prihodek v tržnih storitvah, realno	28.10.2022	30.11.2022	% (M/M-1) ³	0,5	2,3	-3,2	3,2	:	:
	28.10.2022	30.11.2022	% (M/M-12)	20,5	16,6	4,6	7,8	:	:
				2016	2017	2018	2019	2020	2021
Primanjkljaj/presežek sektorja država (ESA 2010)	30.09.2022	31.03.2023	% BDP	-1,9	-0,1	0,7	0,6	-7,7	-4,7
Konsolidirani bruto dolg države (ESA 2010)	30.09.2022	31.03.2023	% BDP	78,5	74,2	70,3	65,4	79,6	74,5
				2022 m 5	2022 m 6	2022 m 7	2022 m 8	2022 m 9	2022 m 10
Kazalnik gospodarske klime ⁵ , desezonirano	21.10.2022	24.11.2022	% ³	2,5	0,4	-1,5	-0,7	-5,2	-5,8
				2022 m 5	2022 m 6	2022 m 7	2022 m 8	2022 m 9	2022 m 10
EURIBOR, 3-mesečni	začetek meseca*		%	-0,3857	-0,2392	0,0366	0,3947	1,0109	1,4277
Donosnost dolgoročnih državnih obveznic	začetek meseca		%	2,0500	2,5300	2,2100	2,1800	2,9500	3,4600
Menjalni tečaj USD za EUR	začetek meseca		USD	1,0578	1,0566	1,0179	1,0128	0,9904	0,9826

Vir podatkov: SURS, BS, ECB, EUROSTAT, EURIBOR.org, preračuni UMAR.

Opombe: ¹Plačilnobilančna statistika BS. ²Zunanjetrgovinska statistika SURS. ³Desezonirano - SURS. ⁴Desezonirano - UMAR. ⁵Razlika med pozitivnimi in negativnimi odgovori, v %.

* Izračun UMAR.

Za primerjavo z EU in EMU gl.: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/euro-indicators/peeis>

(Aktualni podatki v Sloveniji).

Dodatne informacije: telefon: 01 478 10 04, elektronski naslov: polona.osrajnik@gov.si